

Martin Uher

MALE
ÚSMĚVY

www.obchod.nm.sk

© Martin Uher, 2025

© Vydavateľstvo Nové mesto, s. r. o., Bratislava 2025

ISBN 978-80-8307-015-8

Předmluva

Na sítích je dnes možné najít mnoho projevů otevřených srdcí. I když mám dojem, že nejčastěji jde o výlevy bolesti, hněvu či zklamání. Prostě, čeho je srdce plné, tím ústa přetékaají, jak se říká. A taky platí: sdělená bolest je poloviční bolest. Tak si mnozí myslí, že vykřičením svých zranění se jich zbaví. Ale zdá se, že jediným plodem takového přístupu je nárůst špatné nálady.

Tím vzácnější jsou zkušenosti, postoje a postřehy plné pokoje, které nabízí tato knížka. Nic plánovaného či psaného na objednávku nebo z touhy zaujmout a být středem pozornosti. Jde o tichá svědectví svěřená deníčku, sdílení duchovních zkušeností každodenního života. Upřímně autorovi děkuji, že dovoluje čtenářům nahlédnout do svého srdce a nabídnout povzbuzení. Ba myslím, že jde o víc než jen povzbuzení. Jde vlastně i o nenásilnou školu praktickým příkladem. Potkávám mnoho lidí, kteří touží po ušlechtilosti a vnitřní kráse, či důvěrném životě s Bohem, a nevědí, jak na to, protože jim to jejich prostředí zatím nenabídlo.

Dřívější duchovní otcové často radili svým žákům, aby si psali duchovní deník, protože paměť mnohé zapomíná. Snaha psát vede k zamyšlení a všímání si maličkostí, vztahů a duchovního zázemi. Cvičí se umění vidět a roste vděčnost i radost. Nejde o hledání senzací či zvláštností. Víra není pro

křesťana jen světový názor či způsob života podle daných pravidel, ale především je to vztah k Bohu, odpověď na jeho lásku, pozornost k tomu, který je stále přítomný a důvěrně blízký.

Tam, kde si lidé dovedou vyprávět o zkušenostech své víry v rodině či ve společenství, si nejen navzájem pomáhají růst ve víře, ale po čase zjistí, že vlastně kráčejí za Ježíšem společně, že přestávají být sami, že patří mezi Ježíšovy důvěrné přátele, že kráčejí s Ježíšem, který je v jejich životě skutečně přítomný.

Kéž tyto texty nejen ukáží, že v dnešním světě není všechno špatně, že máme mnoho důvodů k radosti. Kéž láskyplně pohladí a povzbudí, ale taky přivedou k následování, k osobním zkušenostem, které budou jistě odlišné od těch napsaných, protože budou originální zkušeností v jiných podmínkách a situacích, ale cennější tím, že budou vlastní.

Panna Maria ve slavném Magnificat velebí Boha za to, že dělá v jejím životě veliké věci. My nejsme tak důležití jako Maria, ale i v našich životech dělá Bůh denně věci krásné a hodné obdivu, zvláště, když dokážeme jeho slovo přijmout a nechat vtělit do našich postojů, vztahů a skutků. Kdo má srdce plné vděčnosti, obdivu a chvály, má v sobě kus nebe i s darem Božího pokoje, radosti a slávy. Jeho život se i přes těžkosti a kříže, které k životu patří, stává krásným.

Takovou zkušenost přeji všem čtenářům.

+ Jan Graubner

Slovo autora

Dlouho jsem přemýšlel, co napsat do tohoto úvodního slova. Tato útlá knížka je tak trochu, i když ne zcela, pokračováním té předešlé s názvem Na příjmu...

Tyto krátké články vznikaly v běžném každodenním životě, když jsem si všiml „něčeho“, co je možné nazvat „jemným dotykem“ nebo „malým úsměvem“. Každý tento „jemný (Boží) dotyk“ může vykouzlit „jemný úsměv“. A tak jsem se snažil tyto malé úsměvy poskládat, aby se z nich stal jeden úsměv, který se na mě může usmát každý den v kteroukoliv denní či noční hodinu nebo jako se dnes zvykne užívat 24/7.

Tentokrát jsem do knihy začlenil i tři rozhovory, které vznikly pro různé časopisy v rozdílných obdobích a za odlišných okolností (to je možné z rozhovorů vyčíst). A na závěr jsem přidal tři homilie (kázání), které odrážejí i některé mé (naše) zkušenosti.

Přeji každému čtenáři, pokud je to možné, aby mu knížka přinesla aspoň jeden malý úsměv, který potom může i darovat dál.

Martin Uher

Dny „mezi dvěma papeži“

Na Velikonoční pondělí jsem ráno sloužil mši svatou v nemocnici u lůžka mé nemocné maminky. Aniž bych si to uvědomoval, bylo to naposledy, kdy jsem v kánonu mše svaté vyslovoval Františkovo jméno jako papeže. Po skončení jsme se dověděli, že Svatý otec odešel do Otcova domu. Ta zpráva mě (a nebyl jsem samozřejmě jediný) zasáhla jako blesk. Maminka tomu také nemohla uvěřit. Na chvíli sklopila oči, zamyslela se a nic neříkala... Respektoval jsem toto „její“ ticho. Uvědomoval jsem si, že ji to zasáhlo, protože ona sama nejednou opakovala, že jsou se Svatým otcem Františkem stejně staří.

Bylo to pro mě poprvé v životě kněze, kdy jsem prožíval dny „sede vacante“ a při každé mši svaté jsem se musel soustředit, abych nevyslovil papežovo jméno. Byl to zvláštní pocit. Přesto jsem ale v srdci cítil pokoj a také jistotu, že On – Ježíš vede svou církev. A tak i různé diskuse o možných „favoritech“ mě ani nezajímaly. Ty dny „bez papeže“ pro mě byly dny, kdy jsem se mohl v klidu více přimknout duchovně k té neviditelné hlavě církve a modlit se za toho, kdo bude vybrán.

Samozřejmě, že druhý den konkláve stoupalo napětí. „Bílý kouř“ a následující chvíle jsem sledoval

během cesty na noční směnu na záchranku. Naštěstí jsem v těch chvílích neměl žádný výjezd za pacientem.

Po oznámení jména nového papeže jsem v srdci cítil velkou vděčnost Bohu. I v následujících hodinách a dnech rostla v mém srdci tato radost z dané volby.

Prožívat volbu nového papeže ve velikonočním období se stalo pro mě zkušeností, že Bůh skutečně přemohl svět, nejen že zvítězil nad smrtí, ale i nadále vítězí na jiných frontách, i když se to vždy nezdá a není to hned lidským okem vidět.

Hluk z letadel

Nedávno jsem po dešti seděl na balkoně a díval se na rozvíjející se zeleň. Najednou mě trochu vyrušil hukot letadla. Obloha byla bez mráčku, jen s trochou oparu. Snažil jsem se letadlo na bezmračné obloze najít, ale nepodařilo se mi to. To se opakovalo i u dalších letadel.

Když jsem znovu upřel pohled na zeleň kolem domu, vynořila se mi uvnitř otázka a zároveň i odpověď. Tady poslouchám hukot letadla, které nevidím, a přesto vím, že někam letí. Na palubě má možná sto, tři sta nebo více lidí. A ta příroda kolem mě? Co s sebou nese?

Přiznám se, že jsem od ní nemohl odtrhnout pohled... tak jsem se cítil dobře. Napadla mě jediná odpověď. Příroda nese v sobě Toho, který mě skutečně miluje, nese v sobě Boha.

Možná to všichni víme a nepřijde nám to jako nějaká novinka. Ale toho rána jsem to vnímal jako něco nového, nový dotek Toho, kdo mě má skutečně rád.

Obsah

Předmluva	3
Slovo autora	5

On se o mě stará aneb Boží doteky

To není a ani to být náhoda nemůže aneb Boží úsměvy v mém každodenním životě.....	8
Bratislavský voják	10
Cesta s trochou dobrodružství aneb kontemplovat, a přitom zůstat mezi ostatními.....	12
Dny „mezi dvěma papeži“	16
Hluk z letadel.....	18
To byl den!	19
On se o mě skutečně stará	21
Odměny na konci roku.....	23
„Zimní“ rozhovor	24
Noční slzy.....	26

Všednost z jiné perspektivy

„Moje“ metoda proti zvyšování krevního tlaku	28
Moji bližní... někdy s podáním ruky, někdy i jinak....	30
Ranní otázka	33
Pohled na (nemocného) člověka	35
(Smutný) pohled na zahájení olympijských her	39
Opět zablokována bankovní karta.....	41

Jedna dobrá zpráva navíc... ..	43
„Když se daří“ ... až mě nakonec zamkli na hřbitově.	46
Noční let za malým pacientem	48
Rozloučení na zasněženém hřbitově	50
Zapomenutý mobil (v kostele)	51
Stvořitelské dílo	53
Zvláštní měsíc aneb takovou kombinaci případů bych nevymyslel (ani na záchrance)	54

Být Matkou

Každé dítě – i novorozenec – pozná svoji matku... ..	59
Setkání s matkou, matkami... ..	61
Být matkou.	62

Každodenní naslouchání aneb Uprostřed rámusu

Každodenní naslouchání	66
Dudlík	67
Ta šokující středa.	69
Nejlepší obranou je útok	73
Odchod maminky na věčnost – vděčnost za život ...	75
Postní období z jiné perspektivy	78
Naslouchat i v dramatické situaci	81
S otcem Mílou... pozdějším kardinálem	83
Dovolená „zakončená“ svatořečením	87
Neviditelná „řetězová“ reakce	91

Rozhovory

„Vždy jsem chtěl zachraňovat lidské životy,“	94
Očkování – to, co nás rozděluje...?	104
Jeho láska přechází přes mě.	111

Homílie

Svatba Veroniky Hetešové a Gorazda Brosche	121
Homílie na pohřbu našeho tatínka Jaroslava Uhra. .	126
Homílie na pohřbu naší maminky Marie Uhrové . .	134

Martin Uher

Malé úsměvy

Obálka Jozef Turlík
Sazba Peter Blaho

Vydalo Vydavateľstvo Nové mesto, s. r. o.,
Cablkova 10, 821 04 Bratislava, v roce 2025
jako svoji 204. publikaci

Jazyková korektura Anežka Němcová
a Katarína Boďová
Editorka Magdalena Broschová

První vydání
144 stran

Z dodané sazby vytiskla
Drukarnia Wydawnictwa ARKA, Cieszyn

www.obchod.nm.sk
knihy@nm.sk

ISBN 978-80-8307-015-8